

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: . . . . .
Félévre . . . 8 frt — kr.
Évesre . . . . .
Negyedévre 1 frt 50 sz.

Vidéken: . . . . .
Félévre . . . 4 frt 50 kr.
Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biederstein-palota földszint,
az udvarban hátul.

A trónörökös házassága.

Ott fent, ama sugáros, de bővös magasságban, hol a föld urai, a fejedelmek, koronás fők hordozzák a maguk életének, sokszor bizony az utolsó napszámosánál terhesebb, unottabb igáját; színes, meleg ünnepe készül a diadalmas szerelemnek.

Ferencz Ferdinánd, osztrák koronaherceg, magyar trónörökös, aki most a kettős trón legfelső lépcsőjén áll, házasságra lép szíve régi választottjával: Chotek Zsófia grófkisasszonnyal.

Hosszu, nehéz harc előzte meg ezt a most már hivatalosan is proklamált tény.

A Habsburg-dinasztia házi törvényének fundamentális cikkelye, elháríthatatlan akadály gyanánt meredt föl a szerelmes pár boldogságának útja derekán.

S a biborban született főherceg, várományosa két koronának s az egyszerű mágnásleány pusztán a szerelem varázserejével ledöntöttek minden akadályt s

most férj és feleség lesznek, de Chotek Zsófia fejét nem diszitheti korona s a császár és király szerelmes párja nem ülhet trónon fejedelmi ura oldalán. Hasonló lesz a helyzete a morgantikus házasságból származó gyermekeknek s Ferencz Ferdinánd közvetlen vérbeli utódja nem lesz uralkodó.

Chotek Zsófia grófnő felesége lesz szeretett urának, de ha az egyszer trónra lép, ő nem követi, csak a lépcsőig, nem lesz belőle császárné, gyermekei nem lesznek főherceg-trónöröklők, hanem viselni fogják az anyjuk címét és rangját.

Hogy miképpen rendezték e nevezetes udvari kérdéseket s a még nevezetesebb, mert közjogi fontosságu, trónutódlás rendjét: majd kitűnik nyilván a lemondás okmányából, amelyre Ferencz Ferdinánd herceg csütörtökön délben esküt tesz. Mi csak annyit tudunk, hogy ily nemű renúciációra nincs példa históriánkban. A precedens forma hiánya volt a legnehezebb akadály a szerelmesek útjában. De

utoljára magyar jogász-kapacitáshoz fordultak, hogy találjon valami plauzibilis formát az óhajtott frigyre s a magyar jogász-ész nem hiába híres nevezetes, hogy valamire formát ne tudjon találni.

A rónörökös házassága tehát az egyszerű morva grófnővel a magyar jogász-érzék finomságának és hajlékonyságának is köszöni létesülését. Első sorban azonban nyilván annak a körülménynek köszönheti, hogy az udvari etiket korántsem olyan merev többé, mint annak előtte volt. Ősz királyunkat sok szomorú tapasztalás engedékenyvé tette minden olyan kérdésben, amelynek mozgató ereje a szerelmes szívből rejlik.

Maguk a szerelmesek pedig aligha törődnek most azzal, miről kell lemondaniok. Most ők boldogok, mint a szerelmesek szoktak. Csütörtökön megnyílik nekik a menyország: leghőbb vágyuk megvalósul, egymásé lesznek. Ferencz Ferdinánd hatalmas uralkodó lesz, mi több: uralkodó szerelmes hitvese szívében. És Chotek Zsófia,

Ut a menyországba.

A midőn a göröngyök tompa dobbanással hullottak a nyitott sir szélén a faporsóra, durva kéz ragadta meg a kis Anetta összekulcsolt kezeit és kivonta őt a csendesen beszélő férfiak és fehérfőkötös asszonyok csoportjai közül.

— Tehát Péter bácsi magával viszi a kicsikét, kérdezték néhányan.

Péter bácsi nem válaszolt nekik, hanem tovább ment, de valamit mormogott a fogai közt, amit senki se hallott. Háta könnyen meghajlott a kék munkás kabátban, a kis leány járása pedig feszes volt kikeményített ruhájában. A mint egyedül voltak, az öreg a leányhoz fordult és sokáig nézte világos szemével, melyek ránczos szemöldökei alól kitekintettek.

— Szívesen jöss velem ugy-e? — kérdezte és megezírógatta Anna arcocskáját csontos kezeivel.

A gyermek arca elé emelte egyik karját s újra sirni kezdett.

— Visszamegyek nagyanymhoz, nagyanymhoz. . .

— Nagymamád elment, Anetta.

— Visszamegyek nagyanymhoz.

Az ut elhajlásánál volt Anetta lakása

széles sárga szalma tetővel. Az ajtó nyitva maradt s benn egy vékony, félénk hang egyre kiáltotta:

— Nagyanya, nagyanya.

A földmives szeméi lassankint hozzászoktak az alacsony szoba homályához, hova csak gyér világosság hatol be a függönyvel félig eltakart ablakon. Kezdett megküömböztetni a nagy üres ágy mellett egy asztalt, azon egy félig leégett gyerityát, egy kicsorbult csészét és a széken egy imakönyvet.

— Bizonyára a padláson van, szölt Anetta.

A számolýra mászott és a csapóajtót gyenge karjaival felemelve, felkiáltott:

— Nagyanya!

Senkisé válaszolt. A kis leány meg hallgatózott. Kivülről a kakaskukorékolás hallatszott a csöndben. Anetta elbocsátotta az ajtót, lelépett a számolýról és gyermeki kétségbeeséssel földhöz vágta magát.

— Jöjj! — szölt neki Péter apó.

Péter apónak két leánya és egy fia volt: Magda, Náni és János. Magda volt a legidősebb és szeméi világosak voltak, mint atyjáé, János volt a legfiatalabb.

— Egygyel több vagy kevesebb nem sokat határoz, — szölt Péter a feleségéhez, csak nem hagyhatom magára a kis férget.

És a jó Norina így válaszolt:

— Jó Isten, mennyire hasonlít a nagyanyjához. Ugyanaz az arc, ugyanaz a szem!

A kis Anette tehát testvére lett a három gyermeknek. Együtt járt velük vizet merni, fehérneműt teregetni, tehenet vakarni és együtt játszott velük a réten.

— Hol a nagymama? — kérde egy ízben.

Magda és Náni zavartan néztek rá. A kis szöke Jani azonban rövid nadrágocskájában élénken válaszolt:

— Nézd csak, Anette, ők nem akarják neked megmondani, pedig jól tudják. A mama beszélte, hogy nagyanyád a paradicsomban van.

— És hol van a paradicsom? kérdezte Anette kíváncsian.

A kis fecsegő a temető felé mutatott kezével és csendesen így szölt:

— Ott ni!

Anette tudta már, hogy a paradicsom oly hely, a hol az emberek vasárnapi öltözetben sétálnak. És most eszébe jutott a mese, melyet egykor a nagyanyja mesélt neki egy öreg asszonyról, ki mindenkit, a kivel találkozott, kézen fogott, hogy abba a boldog országba vezesse. És most ugy tetstett neki, mintha egy öreg asszony meg-

bánja is ő a császári és királyi korona fonságát, mikor ráborul életére a legszebb, legtündöklőbb földi ékesség: a szerelem koronája. . . .

Szép és megragadó a romantika a trón árnyékában is!

Apróságok a trónörökösről.

— Saját tudósítónktól. —

E y német katonai író az 1898. hadgyakorlatok alkalmából a következőleg jellemezte a trónörökösöt, mint katonát:

A főherceg az osztrák-magyar hadseregnek egyik legkitünőbb képzet katonája, aki hadvezéri képességével, edzettségével minden szakértőt meglepett. A főherceg eddig csak hadosztályok élén állott s annál feltünőbb volt, hogy az idén két hadtest élére kerülve nemcsak hogy feltalálta magát, de kitünően vezette a hadtesteket.

A prágai nyolczadik hadtest vezetésekor nyugodtságával és éles megfigyelő képességével tüntette ki magát. A hadgyakorlat alatt a zürzavarának vagy nyugtalanságnak nyoma sem volt s ha a vezető tisztek egy-egy csapat késlekedése miatt már-már kétségbeestek, a főherceg nyugodtan figyelmeztette tisztjét, hogy a legjobb esetben sem lehetnek még a csapatok a várt helyen.

Nagyon érdekes az is, hogy a főherceg száműzte táborából az etikettet és a sablonos udvariaskodást. A csapattisztekkel elborozgatott s a legénységgel is szívélyesen bánt. A prágai hadgyakorlatok befejeztével a főherceg a negyedik hadtest vezény-

letét vette át Lobkovitz herceg helyett, aki édes anyja halála miatt akadályozva volt. A hadtestgyakorlat főleg azért érdekelte a főherceget, mert a Duna-flotilla gyakorlatával volt kapcsolatban. Környezetének nagy bámulatára a főherceg nagy szakismeretet tanusított a tengerészeti ügyekben is.

*

Ugy a trónörökös, mint menyasszonya roppantul kedveli a magyar nótát.

Mikor a trónörökös 1897 telén Meránban volt, tüntetőleg vette magát körül magyarokkal és rendes társasága Semsey Gusztáv, Esterházy Lajos herceg és Hunyady Károly báró volt.

Elment Gyulay Viktor gróf estélyére is, és ott nagy gyönyörködéssel nézte a csárdást tánczó párokat, a cigánynak pedig meghagyta, huzza el az ő két kedves nótáját is, azt hogy: *Vékony deszkakerítés, meg hogy: Biró uram, biró uram, nem szeretem én az uram...*

Jellemző, hogy melyik a nótája Chotek grófnőnek.

Egyidőben Lányi Géza, a kitünő czimbalmos, hetenkint kétszer föl járt Pozsonyba, hogy czimbalom-órát adjon Izabella főhercegnőnek. Chotek Zsófia szevedélyesen szerette ezt a bűbajos, mélabus, speciális hangszert s ha a főhercegné valami nagy örömet akart kis udvarhölgyének szerezni odaült az instrumentum elé s elkezdett neki játszani.

Chotek Zsófiának legkedvesebb dala a régi: *Azt mondják, nem adnak* — — kezdetű nóta volt, ezt meg is hozatta abban az angol fordításban, amelyet Korbay Ferencz énekes hazánkfiá alkalmazott kótára s amelyet

a londoni főrangú társaságokban is énekelnek a hölgyek.

Mig elmélázott a bánatos hangzatokon, ki tudja, nem-e jelent meg e szép grófnő szemei előtt az a daliás, koronás ifju, aki ime mégis eljön érte, hogy szerelmével diadalmasan rombolja le a rendiség már ugy is nagyon rozoga bástyáit.

Debreczen fejlődése.

— Válasz dr. Kenézy Gyula urnak az egészségügyi bizottságról írott cikkére. —

T. kartárs ur nem tudom mi okból igen zokon vette f. hó 22-én a Debreczen-ben a bizottságokról írott soraimat és hosszabb cikkben kíván engem kioktatni a t. bizottságokat pedig védeni. Kedves kartárs ur liberális felfogását, melylyel örömet fejezi ki felszólalásom miatt, hasonlóval viszonzva én készséggel elismerem, hogy önnek ugy is, mint a bábaképezde igazgatója ugy is mint az egészségügyi bizottságnak tagja, de legfőképen mint a műtrágyagyár iránt kérelmező közkereseti társaság egyik tagjának jogos a felszólalása.

Midőn azonban e jogát elismerem ama végtelen tisztelet és nagyrabecsülés, melylyel nem csak én, de az egész orvosi kar ön iránt viseltetünk, remélnem engedte, hogy ha azt teszi, tárgyilagos és igazságos lesz.

Őn azonban t. kartárs ur sem nem tárgyilagos midőn ugy tüntet fel, mintha én ama bizottságokat megróni szándékoztam volna, sem nem igazságos, midőn oly nézeteket imputál nekem, melyeket sem én, sem senki az ellenzéből nem vall és nem vallott soha.

Én és társaim a bizottságokban 3 éves ciklus alatt eléggé bebizonyítottuk, hogy nem impotálunk magunknak semmiben kiváltságot, sőt mindenkor meghajoltunk a többség üdvös és hasznos véleménye és

jelent volna előtte és benne nagyanyját ismerte volna föl.

Ez este sóvárgás fogta el az öreg asszony után. Felhagyta a játékot és álmódóva ült a gyepen, a mig vacsorálni nem hívták. Az étel nem ízlett neki, odaadta kedvencz cziczájának. Csak később, a midőn a kamarában Nánival együtt lefeküdt, előzőleg egy cipőt vitt ágyába. De nem evett belőle, hanem sok hánykódás után végre elaludt. A midőn felébredt, a hold bevilágított a kicsiny helységbe. — Visszafojtotta lélegzetét és hallgatta a mély átomba merült gyermekek lélegzését, visszafojtott hangon szólt a mellette fekvő leányhoz:

— Nani.

De Nani mélyen aludt tovább. Ekkor Anetta nesztelenül lelép az ágyról, felhuzta kopott harisnyáját és ruháját, egy kendőbe csavarta a cipőt és vállára vette, majd lábait a fapapucsba bujtatva, óvatosan félretolta a reteszt, és zajtalanul távozott a házból.

A majoroknál megállott és miután nagyon fiatal volt, a béresasszonyok könyörületből enni és inni adtak neki. Az éjszakai a kazlak aljában töltötte és álmában ismét az öreg asszonyt látta, a mint szeliden

rámósolygott. Reggel ismét tovább haladt a poros országúton. Így teltek a napok, hónapok. Egy izben koldusnővel találkozott, ki mankón járt.

— Talán a paradicsomba mégy? — kérde tőle.

A kolduasszony kinevette és bosszusan elkergette. Azóta senkitől se merete kérdezni, hogy hova mégy.

Máskor egy fuvaros szőlitotta meg és hevesen megcsókolta. Nem szabadkozott, de nagyon csodálkozott, a midőn a férfi szeméből egy nagy leány arcját látta visszatükröződni.

Igy teltek napjai, szélteben-hosszában bebarangolta az országot. Szünet nélkül arról a szelid szemű öregasszonyról álmodozott, a kit egyszer álmában látott, folyton őt várta s az országúton ballagva néha ugy tetszett neki, mintha messze távolban a várva várt asszonyt látná közelíteni, ki annyira hasonlított jó öreganyjához.

Egy hideg téli éjszakán egyedül bolyongott egy város csendes utcáin. Csak a fagyos hó csikorgása hallatszott lábai alatt. Egyszerre régi ösmert dalhangja ütötte meg fülét. A hang felé tartott. Egy alacsony ház ablakából hangzott szülőföldje nótája, mely mintha hívogatta volna. Bekopogtatott, bebocsátották.

*

Itt maradt jó ideig. Szép, cifra ruhát viselt, matrózokat, katonákat mulattatott. Tavasszal pedig ismét magára vette rongyait és néhány ezüst pénzzel tovább vándorolt. De a járás már nehezebben esett neki és estenkint bágyadt és fáradt volt. Már nem fogadták szívesen, a férfiak sem voltak többé hozzá nyájasak és lassankint hozzászókkott a kolduláshoz. Étlea, szomjan bolyongott hidegben és forróságban. Oly gyöngye volt, hogy járásközben botra kellett támaszkodnia.

Egy este a miut egy tó szélén üldögélt és sebzett lábait áztatta, fáradságtól bágyadtan elszundikált. Hirtelen feljött és a vízben egy öreg asszony képét pillantotta meg. Álmainak képe volt ez, nagyanyja szelid tekintetével, szomorú mosolyával.

— Vigyél magaddal, — suttozta Anette mintegy álombau. — Oly régóta kereslek, bebarangoltam érte az országot, tudtam, hogy végre megtalállak... Fáradt vagyok és kimerült, oh ne hagyj el többé, vigyél magaddal.

És karjait kitérve a szeliden hívogató archoz hajolt, mélyebben, mindinkább mélyebben, miglen a hullámok összecsaptak feje felett.

Klingsor Tristan.

cselekedei előtt, viszont igazságtalan lennék be nem vallani, hogy a többség részéről is hasonló elbánásban részesültünk.

A műtrágya gyártáshoz én nem értek, de annak közegészségügyi szolgálatba vonásáról már olvastam és azért nem is ily gyár engedélyezését ellenzem, mint inkább a kettőt sokallom és a lerakódó hely kellő megválasztását kívánám.

Én eddig nem tudtam, hogy csak a fix trágya, mint ön írja bir értékkel míg a folyékony vízzel kevert feldolgozása nem jár haszonnal; de most ezt öntől tudom s annál kevésbé tartom megadhatónak a consessiót, vagy legalább csak alapos megfontolás, tanulmányozás alapján és kikötésekkel.

A fix trágya tehát szemét és szalmás, istálló trágya az egészségekre kevésbé értékes anyagokat tartalmazván és értékesebbek lévén, a veszedelmes, minden ragályok terjesztőivé levő csatornák és leöntők, ürítések tartalmát kell, hogy magukkal vigyék a vásárra, vagyis együtt dolgoztassanak fel a létesítendő műtrágya gyárban.

A másik határozat, mely ellenében én más nézetben bátorodom lenni mint kartárs ur; de nem mint ön állítja megvívni a bizottságot, a bábaképezde és lelencház elhelyezésének kérdése és nem megfejtése, mint ön mondja. Tiszteljük egymás nézeteit, ha az én érveim, melyeket amaz intézeteknek a kórház közelében való elhelyezése mellett felhoztam mellőztettek az ön pedig győztek, az ellen akkor sem tehetnék mást, ha a bizottságnak tagja lennék, mint heterjeszteni külön véleményemet, ezt tettem nevezett cikkemben is minden sértő és megrovási szándék nélkül.

Nagy igazságtalanság igen t. kartárs urtól; ha midőn én a tárgyalatuk menetét a bizottságokban és a sajtónak mulasztását azok kimerítő közlése tekintetében kritika tárgyává teszem, ön engem vádol, mintha én vétkezes mulasztást vetnék ama bizottságok szemére.

Polemiába szívesen bocsátkozom, t. kartárs urtól még szívesen tanulok is; de több tárgyilagosságot kérek. Egyébiránt mennyire nem voltak az egészségügyi vagy bármily bizottság tagjaihoz intézve soraim, legjobban ama kérdésem bizonyítja, melyre t. kartárs ur válaszolni magát hivatottnak nem tartja.

Dr. Burger.

POLITIKAI HIREK.

Szell Kálmán Bécsben. Szell Kálmán miniszterelnök tegnap reggel Rátótról Bécsbe utazott. A miniszterelnök utazása a trónörökös házasságával áll kapcsolatban. A miniszterelnök délután hosszabb kihallgatáson volt a királynál, azután Goluchowski gróf külügyminiszterrel konferált és este visszautazott Budapestre.

A rimaszombati választás. Gömör-Kishont vármegye tisztviselői karának nevében Bornemisza László alispán és Komáromy István aljegyző nyilatkozatot küldtek szét, amelyben azzal a hírrel szemben,

mintha a rimaszombati választókerületben megindult képviselőválasztási mozgalomban a vármegye központi tisztikara a szabadelvű párt jelöltje, Fáy Gyula érdekében korteskedett volna, kijelentik, hogy pártállás-foglalásánál a tisztikarra felsőbb befolyást nem gyakoroltak és a tisztikar a választás mozgalmában törvénytellenesen részt nem vett.

TÁRSAS ÉLET.

Élelmes vendéglős.

Az élelmes és leleményes yankeek házából jelentik, hogy egy ujonnan megnyitott vendéglő tulajdonosa pompás reklámozást eszelt ki. Gyöngéd női kézzel levelet írtott St-Louis minden tekintélyes polgárhoz, és a posta, a mely nem ügyelt arra, hogy az illatos üzeneteket csak a férj kezéhez kellene kézbesíteni, akárhányszor a polgár nejéhez juttatta a rózsaszín borítékba zárt levelet. Szólt pedig a levél következőképpen:

Édes!

Nem tudom elfelejteni a tegnapi csókot; ott érzem még egyre kipirult arcmon. A gyönyör még egyre tart és retteggek még annak a gondolatától is, hogy elmúlik a kábultság. Jőjj el ma újra, Édes; a...i vendéglő sarokasztalánál várlak csókra éhes ajkakkal, ölelésre kész karokkal.

Szeretettel ölel a Te igazi

Mucusod.

Igaz! Gondoskodtam arról, hogy a vendéglős kedvencz tésztádat, (a pompás epres-kalácsot készíttesse el.)

St. Luizban aznap kétféle sorsra jutottak a rózsaszínű levélkéik. Vagy titokban kapta meg azt a polgár és akkor titokban készült a nem várt kalandra. Megjelent a sarokasztalnál; várt, de hiába, az ismeretlen Mucusra és végül élvezte a pompás epreskalácsot. Ha a levél a polgárné kezébe került, a férj aligha tudott meg annak tartalmából valamit, de az asszony ott volt a vendéglőben és várta az ura muczusát. Természetesen ő is hiába várt, de mindegyikük megkóstolta legalább a pompás epres kalácsot.

A kellemes helyiség, az előzékeny vendéglős, a jó kiszolgálás kibékítette a megcsalatott, kalandra vágó polgárokat és a lesbe állott, bosszuszomjas polgárnőket és az új vendéglő csakhamar nagy népszerűségre tett szert.

VIDÉK

Dalünnepély. A szatmár-németi dal-egyesület 25 éves ferállásának emlékére és ezzel kapcsolatosan a tiszavidéki kerületi dalos-szövetség közgyűlése alkalmából június 29-én, 30-án és július 1-én dalünnepélyt tart Szatmáron. Az ünnepély a színházban lesz, a hol is július 1-én gróf Zichy Géza személyesen fogja vezényelni saját szerzeményeinek: egy Szerenád-nak és az

Alár-ból való részleteknek az előadóját. A dalünnepélyen a debreczeni dalárdák közül is több vesz részt.

Halálos uszópróba. A Tarna-Bód községi Mato Sándor nevű 21 éves legény nagyon szeretett volna uszni tudni, de nem volt, akitől tanuljon, kapta magát, beszerzett néhány hólyagot, azokat felfújta és derekára kötötte. Ez az ellensúlyozó könnyítés azonban nem volt megfelelő — lemerült a víz fenekére és belefult. Egy kis fiu vette észre a dolgot, de már késő volt, csak holttestet fogták ki a vízből. „Ne menj a vízbe, nem fulsz beléje” mondja a Jókai örménye — de sajnos, ezt a szegény Mató Salamon nem olvasta.

Halál egy kosár burgonyáért.

— Saját tudósítónktól. —

Karádon egy szerencsétlen asszony erőszakos halála tartja izgalomban a lakosságot. Özvegy Tólas Jánosné négy apró gyermek anyja a napokban kukoriczát kapálni ment Pokán János földjére, kinél napszámba dolgozott.

A déli szünet alatt a szegény asszony át ment Babó András földjébe, a hol a kukoricza között burgonya volt vetve, hogy onnan egy kis burgonyát szedjen, a mit estére a gyermekeinek meg akart főzni. Bibó véletlenül akkor hajtott arra kocsival, a mikor a szegény asszony a burgonyát szedte. A mint Bibó ezt meglátta, vasvillát kapott fel s azzal úgy fejbe verte a szegény asszonyt, hogy az ott a helyszínen meghalt.

A csendőrség a mint a gyilkosságnak hírére vette, azonnal elfogta Bibót és bekísérte a járásbíró-ághoz. Tólasnének teljesen árván maradt négy apró gyermekét egyelőre a község vette gondozásába.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke Dzurilla Béla debreczeni lakos végzett joghallgatót a debreczeni királyi ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

§ A szatmári testvérgyilkosság. Papp Béla és büntársainak ügye ma reggel megjelent a királyi kuria hirdető tábláján. Szünet után, szeptember 13-dikán kerül sorra az első büntető tanácsban s referense, mint már megírtuk, Székács Ferencz kuriai bíró. A tanácsban Czorda Bódog, a kuria másodelnöke fog elnökölni. Papp Béla és büntársa Zsoldics Mihály tehát még közel három hónapon keresztül remeghetnek a — kegyelemért.

Az ügyvéd gyilkosa.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Nagy napja volt ma ismét a budapesti esküdtbírósnak. Nyuli Mihály ügyét tárgyalják, aki ez év márczius 30-án agyonlőtte Horváth István dr. budai ügyvédet.

Myuli Mihály nővérének pöre volt s ügyét Horváth István vitte. Nyuliek a pört elvesztették. Az ügyvéd sok csalafintasággal dolgozott ellenük.

Nyuly Mihály Zomborban lakott, onnan jött fel a gyilkosságot megelőző napon Budapestre. Délelőtt ment fel az ügyvéd lakására azzal a szándékkal, hogy kérdőre vonja.

Horváth István hidegen fogadta és nagyon kurtán bánt vele. Az izgatott ember nem tudott magán uralkodni. Revolvert rántott elő és lelőtte Horváthot.

Az esküdtbiróság megalakulása kissé nehezen ment. A védő a kisorsolt esküdtek közül mindenkit, aki ügyvéd visszavetett, ami a teremben nagy feltűnést keltett.

Vegre megalakul az esküdtbiróság s elővezetik a vádlottat. Nyuly Mihály magos, sovány, őszhajú ember.

— Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Vádlott: Azt beismerem, hogy rálöttem az ügyvédre, de bűnösnek nem érzem magam. Az az ember előre megfontolt szándékkal fosztott meg mindenemtől.

A vádlott növekvő izgatottsággal adja elő, hogyan bánt el vele és nővérével Horváth István. Majd rátér a gyilkosságra. Ugy emlékszik, hogy kettőt lőtt csak. A revolvert megszokásból hordta magánál.

Egyszerre elakad Nyuli Mihály szava. Levegő után kapkodott, aztán összeesett és régigzuhant a padlón. Elájult. Nagy zavar támadt. Elnök 20 percze felfüggesztette a gyűlést.

Azután folytatták a tárgyalást, amelyen tanuvállomásra Türr István tábornok is megjelent s előadta, hogy vádlott hadosztályában szolgált s annyira kitüntette magát, hogy rögtön hadnagygyá léptette elő.

Tegnap csak a tanukat hallgatták még ki, mára maradtak a perbeszédnek s az ítélet.

SZÍNHÁZ.

Kritika a nyugaton.

— A gonosztevő megölte tehát a hőst az ötödik felvonásban?

— Nem került reá sor. Egy néző lelőtte a gonosztevőt a második felvonásban.

Műkedvelői előadás H.-Pályin. — A h.-pályi ifjuság f. hó 24 én, azaz vasárnap este az iskola termében nagy érdeklődés mellett műkedvelői előadást tartott. Ez alkalommal Abrányi Emil kitűnő egy felvonásos vígjátékát A végrehajtót adták elő. A szereplők ügyes játéka és a gondos rendezés kellőképpen érvényre juttatták a vígjáték szépségeit különösen Leviczky Klára, Sass Mariska, Biró János, Katona Antal, Krecsmáry Vilma, Gyula és Lengyel M. tetszetek. Az előadás után táncz következett, mely reggelig tartott.

UJDONSÁGOK.

☛ Mindazoknak az új előfizetőknek, akik lapunkra már most és legalább egy negyedévre előfizetnek, július elsejéig ingyen küldjük a Debreczeni Ujságot. ☛

* Bernáth Elemér Schlauch bíborosnál. Bernáth Elemér a debreczeni királyi ítélőtábla elnöke és Bakó József dr. a debreczeni kir. ítélőtábla elnöki titkára Nagyváradon időznek. Tegnap délelőtt Bernáth Elemér elnök látogatást tett Schlauch Lőrincz bíborospüspöknél, aki vendégét igen szívesen fogadta s ebédre is meghívta. Az ebéden részt vett még Ritoók Zsigmond, a nagyvárad kir. tábla elnöke, Tassy Pál dr. kir. főügyész, Medvigy Mihály táblai tanácselnök és Bakó József a debreczeni tábla titkára.

* A jog- és pénzügyi bizottság ülése. Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután négy órakor a városháza nagy tanácstermében Vecsey Imre tb. főjegyző elnökele alatt ülést tart. Az ülés tárgyai: 1. Komlóssy Arthur főjegyzőnek a városi nyomda fejlesztése tárgyában tett jelentése. 2. Munkácsy Mihály emléksobrára Debreczen város adománya iránt előterjesztés.

* Szerencsétlenül járt gyermek. Lakatos Sándor háza tövében béklyóba verve legelészett több ló. A lovak nagyon is elbarangoltak, sőt a vetésre is rámentek. Ezért aztán kiküldte nyolcz éves kis Sándor fiát, hogy terelje vissza a lovakat. A kis Sándor elismert visszaterelni a lovakat s hogy az árkon is átakarta üzni azokat az egyik megbokrosodott s fejen rugta a gyermeket. A ló patkója a gyermek arczát érte. Bezuzott fejvel a földön ájultan elterülve találták meg szülei. A gyermek arczát teljesen eléktele nitette a rugás, arczcsontját betörte, az orrát pedig egészen elvesztette. A gondos apolást igénylő gyermeket gyógykezelés végett behozták a debreczeni közkórházba.

* Szt.-László napja Ma. Szt. László napján délelőtt kilencz órakor ünnepélyes nagy mise lesz a róm. kath. templomban, amelyen dr. Wolafka Nándor pontifikál. Ugyanekkor lesz a Svetits leánynevelő intézet növendékeinek „Te Deum” ja.

* Vizsgálat az óvodában. Az Eötvös-Árok-utczai óvodában ma délelőtt tartják meg a záró vizsgálatot, a melyen a szülőket és étkeklődőket szívesen látják.

* Méltányosabb eljárást kér. A kereskedelmi miniszter az ország kereskedelmi és iparkamaráihoz a napokban leiratot intézett, amelyben elmondja, hogy egyes pénzintézetek, iparvállalatok, kereskedő czégek, egyesületi fegyvergyakorlatra behívott alkalmazottakat elbocsátották, mivel sok katonai szolgálati idejük alatt polgári állásuknak eleget nem tehettek. A miniszter ezt az eljárást szűkkeblűnek és kevéssé hazafiasnak mondja, amely ellen azonban ő maga hatáskörében mit sem tehet. Ám, ha nyilvánvaló is az, hogy az államkormány magánintézetek, vállalatok stb, vagy egyesek ügyébe az állami felügyeleti jogon túlterjedőleg nem avatkozhatnak s így a magánhivatalnokokkal szemben követett ily, bár minden tekintetben kifogás alá eső eljárás, közigazgatási uton nem is kifogásolható, a kamarák közvetítésével a munkaadókat arra kéri, hogy e szűkkeblűséggel fölhagyjanak.

* Magyar-szerb tambura zene csoport érkezett s máától nyolcz napon át hangversenyt tart Márkus Jenő „Dréher” sörccsarnok udvarkertjében. E társaságra, mely a fővárosban s az ország nagyobb városaiban szép sikerrel működött felhívjuk a nagy közönség figyelmét.

* A városi „lelenczház és gyermekvédő egyesület” megalakítása tárgyában folyó évi július hó 1-ső napján délelőtt fél 11 órakor a városháza nagytermében értekezlet lesz. Az értekezlet elnöke: Gróf Dégenfeld József főispán, előadója pedig Roacsik Lajos tanácsnok lesz.

* Sirkő leleplezés. A „Zion” debreczeni betegs.-egylet f. évi július 1-én délelőtt 11 órakor állítja fel a mult év augusztus havában elhunyt Markovits Farkas volt rendes tagjának sirkővét az izr. sirkertben, mely kegyeletes ünnepélyre az egyleti tagok ez uton is tisztelettel meghivatnak. Gyülekezés délelőtt 1/2 11 órakor az egyleti helyiségben. Jelvények feltűzése kéretik. Az előjáróság.

* A vigyázatlanság áldozata. Megirtuk annak idején, hogy Rezes Eszter 19 éves cselédleány saját vigyázatlansága miatt egy felrobbant lámpától súlyos égési sebeket szenvedett. Azóta 10 nap mult el, sőt szenvedett a szegény leány, de megmenteni nem lehetett. Tegnap ájjel a halál megváltotta szenvedésétől — meghalt. Özvegy édes anyját azonnal értesítették, ki benne egyetlen gyermekét vesztette el. Temetését a közkórházból tartják meg.

* Iskolai ünnepély. A Svetits leánynevelő intézet felsőbb osztályu növendékei ma szerdán délelőtt 10 órakor tartják meg iskolai ünnepélyüket a következő gazdag programmal: 1. Szabados Béa: „Mária-ének” előadja a tanítónőképzői énekkar. 2. Liszt: „Rákóczy induló” 8 kézre, előadják Szabó Irén, Bisztritsányi Ilona, Balogh Ilona és Schmied Selma növendékek. 3. Tompa M. „Három a daru”, szavalja Szarukány Lili. 4. Mozart: „Sonata-rész”, 4 kézre, előadják Kenézy Lujza és Balogh Ilona. 5. Pleyel 8. mű, 4. szám, hegedüduó, előadják a hamadéves tanítónőképzői növendékek. 6. „Kilenczet ütött az óra” zongorán előadja Sajó Berta. 7. Beck: „Das Thürnenkrüglein”, szavalja Biró Irén. 8. Bartalus J.: „Tréfás dalok”, előadja a tanítónőképzői énekkar. 9. Lisberg: „Caprice” két zongorán előadják Szarukány Klári és Szabó Irén. 10. Andrieux: „Frédéric et le menuier de Sans-Souci” szavalja Gajzágó Ilona. 11. Chován K.: „A csárdában”, 4 kézre, előadják Rankay Irma és Tarbay Ilona. 12. Liszt—Vreda: „VI. Rhapsodia”, zongorán előadja Dömök Irén. 13. Maresch P.: „A hegedüs utolsó ábrándja”, hegedün előadja Kelemen Mariska. 14. Schiller: „Die Feuersbrunst”. szavalja Gáspár Marcsa. 15. Székely: „Ábránd”, zongorán előadja Tarbay Emma. 16. Szögedi: „A tavasz”. Előadja a tanítónőképzői énekkar. 17. A. Cuénier: „La jeune Cap-

„Rondo brillante“, két zongorán, előadják Tarbay testvérek. 19. Bendel: „Csolnakázás“ zongorán előadja Lukács E. 20. Váradi Antal: „Az ezüst-fátyol“, szavalja Bosznay Ilona. 21. Mascagni: „Intermezzo“ (a Parasztbecsületből) Trio; első hegedűn Fábrián Margit, második hegedűn Rehá Róza játszanak; zongorán kíséri Szarukány Klári. 22. Ábrányi Emil: „A magyar nyelv“, szavalja Görög Anna. 23. Mendelssohn: „Itália“ előadja a tanítónőképzői énekhar. 24. „A Duna regéje“, társas szavalat kardalokkal. A Duna: Wolafka Katicza kisasszony. Melékfolyói: Iller: Dusa Miczi, Lech: Vámos Stefi, Isar: Kardos Gizi. Inn és Salzach: Hadházy Anna és Donogán Klára, Traun: Borynász Viola, Enns: Hetényi Margit, Morva: Szarukány Klára, Lajtha: Hutiray Aranka, Rába: Mendel Erzs, Vág: László Ilona, Dráva: Schmid Selma, Tisza: Biró Ilona, Száva: Tarbay Emma, Olt: Borynász Erzs. Szereth: Benyáts Erzs, Pruth: Potorán Margit. A Tiszavidék néptypusai: Hanyuják Böske és Major Juliska. A betétet hegedűn játsza: Fábrián Margit. A kardalokat éneklék a tanítónőképzői növendékek.

* Öngyilkossági kísérlet egy csikó miatt. Bognár András szoboszlói kocsislegény szörnyen neki busult ma d. e. itt Debreczenben, mert elveszett a csikója. Kereste mindenfelé, de nem találta. Elkeseredésében és félelmében a korcsma udvarán, ahová beszélt, felakarta kötni magát, csak hogy szerencséjére egy korhadt gerendára hurkolta a kütőféket s így mindjárt megakart próbálni, hogy elbirja-e majd őt, — beszakadt a kis faház teteje. A zuhanásra többen figyelmessé lettek és ekkor dugába dőlt terve. Bognár András csak ezután ment mások tanácsára a rendőrségre és ott meg is találta az elszabadult csikót. A félénk kocsis legény örömeiben majdnem ölbe kapta a kis szökevényt, beszélt vele a maga egyszerű módjára, A végén jóakarattal meg fanyegette:

— Látod te hálátlan és én felakartam kötni magam miattad.

A csikó pedig csak ficzánkolt és Bognár András bizonyosan azt hitte, hogy a kis ostoba jószág megértette az ő beszédét.

* Véresre vert cselédleány. A háziasszonyok fegyvere eddig a seprű és a fakanál volt; mert már vannak, akik nem elégszenek meg ezzel, hanem hatalmasabb büntető szerszámot hoznak használatba — a vaslapátot. Azzal egy cseppet sem törődnek, hogy ezzel igen súlyos sérüléseket okozhatnak és maguknak is ártnak vele. Tegnap egy cselédleány állított be a rendőrséghez, hol elpanaszolta, hogy urnője valami csekélységért a vaslapáttal elverte. Levette kendőjét s a több sebtől vérző fejét megmutatta. Átküldték a kerületi orvoshoz, hogy sérüléséről a látelletet felvegyék, az urnő ellen pedig megindították az eljárást.

* Lopta-e vagy találta? Egy 13 éves kis fiut fogott tegnap el a rendőrség. A főtéren srófkulcsokat és vésőket potom árért, — darabját 8 krajczárért, — árul-gatott. A rendőr kérdére, hogy honnan kerültek ezek a tárgyak hozzá, azt felelte, hogy a vasuti hid alatt találta. Minthogy nagy a gyanu, hogy ezek a tárgyak lopás útján kerültek a fiuhoz, a rendőrség elko-bozta azokat, a fiut pedig ideiglenesen szabadlára helyezte.

* A vigyázatlanság áldozata. Szombaton délelőtt, — mint már meg-irtuk, — Tóth Ferencznét a Dégenfeld-téren Papp János kocsis szekérével elütötte s a kocsi fején keresztül haladva könnyebb sérülést ejtett rajta. Azóta állapota súlyosabbra fordult, gyakran félre beszél s valószínűnek tartják, hogy agyrázkódást is szenvedett. Dr. Balkányi kerületi orvos jelentése szerint állapota reménytelen.

* Leányok jünálisa. A Svetits leánynevelő intézet növendékei ma délután tartják meg az iskolai év végén szokásos jünálisukat. A növendékek délután fél négykor gyülekeznek a zárdában s onnan vonulnak fel a Miklós utca szegletén várakozó kisvonathoz, amelyel négy órakor a nagyerdőre mennek ki. Este a Dobos pavillonban táncvigalom lesz, a melyre egy korona a belépő díj.

* Fölvételek a debreczeni róm. kath. gymnasiumban. A helybeli róm. kath. gymnasiumban a fölvételek a jövő 1900—1901. tanévre július hó 1, 2. és 3. napján történnek mindenkor d. e. 9—12 óra közt. És pedig: az I. osztályba iratkozókra nézve július 1-én a helybeli róm. kath. tanuló, 2-án a helybeli más vallásu tanuló, 3-án vegyesen helybeli és vidékiek. A többi osztályba az intézetbe járt tanulók jelentkezés szerint iratnak be, de idegen iskolából jövő tanulók csak július 3-án 11 órától kezdve vétetnek fel, ha az illető osztályban még van hely. Debreczen, 1900. június 25. Váradi Károly, s. k. gymn. igazgató.

* Revolvért csent. Gál Elek gépgyáros egyik tanulója másik társától egy revolvért elcsent s azt értékesíteni akarta. A vevővel folytatott tárgyalása közben elcsipték s a rendőrségre vitték. Tettét bevallotta s minthogy a lopott tárgy is megkerült nem tartóztatták le, de ügyét átették a járás-bíróhához.

† trónörökös házassága.

— Távirati tudósítás. —

Ferencz Ferdinánd trónörökös házassága Chotek Zsófia grófnővel július hó másodikán megy végbe Reichstadtban, hova a trónörökös szombaton utazik. Chotek grófnő az esküvő napján a Hohenberg hercegnő címet kapja s születendő gyermekei is e nevet és címet fogják viselni. Chotek Farkas gróf, a menyasszony édes atyja tegnap Troppauból Bécsbe érkezett, hol a trónörökös hosszabb kihallgatáson fogadta.

Szell Kálmán miniszterelnök csak az őszi ülészak megnyitása után fogja a trónörökös hitvesére vonatkozó törvényjavaslatot a képviselőház elé terjeszteni. E javaslat a trónörökös által kötött morganatikus házasság elismerése lesz s benne foglaltatik, hogy a házasságból származó gyermekek sem főhercegek, sem pedig trónutódok nem lesznek, valamint a trónörökös hitvese sem bir majdan királyi jogokkal.

Szilágyi Dezső egy hírlapíró előtt hosszasan az alábbiakban fejtegette a trónörökös házasságának körülményeit közjogi szempontból.

— A házasulandó trónörökös tulajdonképen nem mond le semmiről, egyszerűen csak ünnepélyes nyilatkozatot tesz, melyben elismeri, hogy házassága morganatikus jellegű. Igaz ugyan, hogy a mi törvényeink az ily házasságot nem ismerik, de viszont ki van bennük mondva, hogy magyar király csak osztrák főherceg lehet. Már most ha a morganatikus házasságban a feleség nem lesz főhercegnő s a gyermekek nem lesznek főhercegek, világos hogy a trónörökös hitvese nem lehet majd koronázott királyné s gyermekei sem lehetnek trónutódok. A pragmatica sanctio óta már több ily morganatikus házasság történt az uralkodó családban a nélkül, hogy ez ellen a magyar országgyűlésen bármily formában is felszólamlás történt volna. Én ugyan nem tudom, mit tartalmaz majd a miniszterelnök javaslata, — folytatta Szilágyi tovább — de azt tudom, hogy a trónörökös nyilatkozata Magyarország részére külön ki fog állíttatni. Már a pragmatica sanctio létrejötte előtt történt hasonló eset az uralkodó családban, mikor ugyanis Ferdinánd főherceg nőül vette Welsér Philippinát. E házasságból származtak a Welsenheimb grófok, kiknek azonban soha eszükben sem volt, hogy valaha igényt tartsanak a trónra.

Bécs, június 26. A Neue Freie Presse hiteles forrásból jelenti, hogy a király nem lesz jelen a trónörökös esküvőjén.

Budapest, június 26. Több ellenzéki képviselő aláírásokat gyűjt a képviselőház összehívására Ferencz Ferdinánd házassága ügyében.

A kínai zavarok.

— Távirati tudósítás. —

London, június 26. A lapok egy tegnap kelt sanghai táviratot közölnek, amely szerint a Terrible angol czirkáló hajó Takuból odaérkezett és azt jelenti, hogy egy 800 sikh-ből és 200 valesi lövész-ből álló haderőnek sikerült helyreállítania az összeköttetést a német, amerikai és orosz csapatokkal,

amelyeket a kínai csapatok két nappal azelőtt Tiencintől 9 mérföldnyire elváltak.

London, június 26. A „Daily Express“-nek jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: Ide érkezett hivatalos jelentés szerint Pei-Tai-Hoban és San-Hai-Kvanban kozák katonaság kötött ki, amely mind a két helységet megszállta, hogy elvágja a Mandsuriából Tiencin felé előrenyomuló kínai csapatok útját. Ugyanennek a lapnak jelentik Csifuból tegnapi kelettel, hogy oda érkezett jelentés szerint 3000 főnyi kínai csapatok gyors menetben Takuból Tiencinbe érkeztek az ott lévő kínai katonák és boxerek segítségére.

London, június 26. A Reuter-ügynökség jelenti Honkongból tegnapi kelettel: A makaói csapatok fegyverben állanak. A makaói kormányzó fegyvereket küldött a kantoni portugáloknak, mert Kantonban is idegenellenes plakátokat ragasztottak ki.

London, június hó 26. Egy sanghahi távirat szerint a kínai kormány Peking körül 360,000 főnyi óriási hadsereget vont össze, mely roppant mennyiségű lőszert, 220 creosot- és 150 maxim-ágyuval van ellátva. Ily körülmények között a nagyhatalmaknak a legrosszabbra kell elkészülnie lenniök.

TÁVIRATOK.

Nagy Ferenc államtitkár beigtatása.

Budapest, június 26. A kereskedelemügyi miniszterium új államtitkára dr. Nagy Ferenc ma tette le a hivatalos esküt Hegedüs Sándor miniszter kezeibe. Az eskütétel után a miniszter átvezette az államtitkárt a kereskedelemügyi miniszterium nagy termébe, hol az egybegyűlt tisztviselőknak bemutatáta. Az államtitkár megköszönte a szives fogadtatást s beszédében, mint programjának egyik sarkalatos pontját kifejtette, hogy igyekezete oda fog irányulni, miszerint a magyar ifjúság érdeklődése minél szélesebb körökben az ipari pályára tereltesse.

Sztrájkmozgalom a Ganz gyárban.

Budapest, június 25. A Ganz-féle részvénytársaság munkásai tegnap este gyűlést tartottak a tisztviselőtelepen lévő Illner-féle vendéglőben. A gyűlésnek az volt a célja, hogy állást foglaljon egy elbocsátott munkástársuk mellett, a kit az igazgatóság

azért bocsátott el, mert az vezető szerepet vitt a multkori sztrájk mozgalomban. A gyűlésen kijelentették, hogy ma küldöttséget menesztenek az igazgatósághoz és felkérlik, hogy elbocsátott munkástársukat fogadja vissza. Ha az igazgatóság kérelmüket nem teljesíti, valamennyien kilépnek a munkából.

A kormány tagjai Bécsben.

Budapest, június 26. Széll Kálmán ma reggel Bécsből haza érkezett. Tegnap Körber osztrák miniszterelnökkel a bankgassei magyar házban hosszasan tanácskozott. A miniszterelnök a kormány összes tagjaival együtt holnap ismét Bécsbe utazik, hogy jelen legyen Ferencz Ferdinánd kir. herczeg eskütételénél.

A közuti sztrájk vége.

Budapest, június 26. A közuti vaspálya társaság kalauzai és kocsi-vezetői tegnap este teljes számmal jelentkeztek megint szolgálatra és az igazgatóság vissza is fogadott minden embert. Elbocsátani senkit sem bocsátottak el, még a sztrájkmozgalom kezdeményezőit és vezetőit sem, a mi igen jó hatás tett az alkalmazottak közt. A kalauzok még tegnap este átvették megint táskáikat és a menetjegyeket és ma reggel, a szokott időben megindult s rendes forgalom.

Budapesti tőzsde.

Június 26. Buza júniusra 0'00. Buza októberre 8'14. Rozs októberre 6'91. Zab októberre 5'22. Tengeri júliusra 5.63.

VEGYES.

A császár! Nagy riadalmat és csődületet okozott a párisi kiállításon, e hónap huszadikán, egy uri ember, ki feltűnően hasonlít a német császárhoz. Nyugodtan szivarozva sétálgatott a Nemzetek palotái közt, egyszer csak elkiáltja magát valaki: Nil a német császár!... Több sem kellett. Óriási csődület támadt az illető körül, csudálták, nézték, követték, bement egy kávéházba, nyomban zsufova volt a kávéház. Kocsiba ült s elhajtattott, de a valóságos kocsi processzió követte. Már most kénytelen lesz bajszát leborotváltatni, ha békében óhajt maradni Párisban.

Kincs az csztrigában. Bostonban Mr. Al'an elment a feleségével a czirkuszba, onnan pedig egy vendéglőbe, hogy még egy adag clams t (osztriga) felszűresöljenek. Hát egyszer csak az egyik kagylóban egy egész vagyont talált, egy két grammos remek gyöngyöt. Elment a kincscsel egy ékszerészhez, aki szó nélkül tizennyolcezer dollárt fizetett ki érte. Azóta Bostonban egyebet sem tesznek az emberek, mint clamst esznek.

Pálmay Ilka — a trónörökös rokona. Ha tudtára adjuk az olvasónak, hogy Chotek Zsófia grófnő elhunyt anyját Kinsky Vilma grófnőnek hívták, akkor mindjárt sejteni fogja, hogy Pálmay Ilka, a Népszínház egykori primadonnája, most gróf Kinsky Jenőné, hogy lett rokona Ferencz Ferdinánd trónörökösnek. Gróf Kinsky Jenő testvére az elhunyt Kinsky grófnőnek, tehát nagybátyja a trónörökös feleségének. Ha a férj nagybátyja, akkor a feleség nagynéne. Tehát Pálmay Ilka nagynéne Chotek Zsófiának. Igen sok családban szokás, hogy a férj a felesége nagynénjét a maga nagynénjének is tekinti s így csak Ferencz Ferdinánd, a trónörökösön áll, hogy Pálmay Ilka aszszonyt, az utolérhetetlen Szép Helénát nagynénjéül elismerje.

GAZDASÁG.

Vetések állása. Pocsaj község vidékén — mint tudósítónk írja, — a kalászos vetemények állása jó és ha valami elemi csapás nem jön közbe, az aratás eredményes lesz. A kaszás növények és a kerti vetemények hasonlóképen szépen fejlődnek, a szőlő és gyümölcs terméseknek azonban a fagy és a hideg idők sokat ártottak.

C S A R N O K.

Batoriék Ibolykája.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

(92)

Bátori Ferencz alig birt betelni a kis Ibolykával való játékban., a gyermekben talált gyönyörűségével.

— Apjukom, — szolt Máli néni — megfeledekzik arról, hogy Ibolykát vinni akarja.

— Igaz, igaz. Ugy-e velem jössz kicsikém?

— Igen, *pukával megyek.

— Elviszlek egy bácsihoz, a ki megfog téged kérdezni, hogy láttad-e mikor az a bácsi, a ki itt volt nálunk, a ki téged úgy szeretett, felvette a sok pénzt az asztalról.

— Igen!... sokat, nagyon sokat vett fel... összegyűrté és zsebre dugta.

— Oh édes, okos kis gyermekem, milyen jól emlékezel. Jer... jer velem s mentsd meg apukádnak s végére is magadnak, — mert hiszen csak te rád marad — azt a sok pénzt.

Máli néni szerencsét kívánt az uthoz. és Bátori kézen fogva vezette el a kis Ibolykát a bíró elé. Nem telt bele egy félóra, mikor jelentették a bírónak, hogy megérkezett a tanu. Bárdi Benőnek, a ki izgatottan várta ezt a jelenetet, megdobbant a szive.

— Vezessék be a gyermeket! — adta ki az utasítást a bíró.

— Bíró ur! — szolt reszkető hengen Bárdi Benő, ne engedje meg azt, hogy egy ilyen kis gyermekkel bizonyítsanak, erősítsenek meg egy hamis vádat. Ne engedje meg, hogy az a gyermek ujjal mutasson rám. Még ma, most e percekben nem árulhatom el, hogy miért kérem e vallomás.

mezhisztására. Rövidesen ugyanis meg fog tudni mindent, csak azt engedje meg, hogy feleségemet értesítsem.

— Megfog történni, a mint meg kell történnie a vallomásnak is — jelentette ki szilárdan a bíró. Bárdi Benő pedig látva, hogy felszólalásának, kérelmének semmi eredménye, megsemmisülten hátrált vissza.

Bátori Ferencz pedig ebben a pillanatban jelelt meg az ajtóban, kezénél fogva vezette a kis Ibolykát.

— Ime bíró ur ez az a gyermek. Azt hiszem, hogy ennek az ártatlanságnak egyetlen szava nagyobb és erőteljesebb bizonyíték száz tanu vallomásánál is.

Mit szenvedett át ebben a perczen Bárdi Benő, ki tudná azt hiven ecsetelni. Az erőteljes, komoly, biggadt férfi, aki életében talán még soha nem könnyezett, most hogy meg látta maga előtt gyermekét hangos zokogásban tört ki... Szeretett volna oda rohanni hozzá, megölelni, megcsókolni s elsietni vele az ő szerető, aggódó hitvéshöz, hogy boldogságukat ne zavarja többé semmi... Néhány perczre a megilletődéstől mindenki némán szemlélte e jelenetet, míg végre a bíró törte meg a csendet.

— Jer ide kis leányom. Jer, majd kérdek tőled valamit.

A kis Ibolyka engedelmeskedett s odament a bíróhoz.

— I-m red ott azt a bácsit?

— Igen. Volt az nálatok?

— Igen. Mit csinált ott?

— Ebédelt meg vacsorált.

— Egyszer nem láttad, hogy pénzt is kapott?

— Nem kapott.

— Hát?

— Apuka sok... sok pénzt tett az asztalra és az a bácsi mind összegyürte és bedugta a zsebébe.

Bárdi Benő, aki nehéz önküzdelen ment át, rámeresztette szemét a kis gyermekre s várta minden szavát. Mikor az utolsót is elmondta, odarohant és letérdelt hozzá. Átölelte, merőn nézett rá és reszkető hangon, majd mindig szenvedélyesebben szólt a gyermekhez:

— Te picziny, megtéveztetett kis angyal, hát nem ismeresz engem? Hát valami titkos érzelem nem lopózik a szivedbe nem tudod felfogni, hogy mit teszel? Ártatlanul vádolod be azt, a ki érted annyit szenvedett, aki a világon téged a legjobban szeret... Aki érted meg van fosztva még attól a boldogságtól is, hogy a magáénak mondhasson, aki évek óta éppen te miattad töviskoszorút hord a szive körül... Nézz, nézz rám, emlékezzél, hát nem tudsz, nem birsch emlékezn...?

Bátori közbelépett:

— Uram! Mit akar ön, miért kinozza azt a gyermeket? Ezzel akarja elterelni a...

— Semmit, semmit mást nem akarok, — kiáltotta Bárdi Benő magához szorítva a kis leányt, — csak a jogaimat követelem... Ezt a gyermeket elraboltak tőlem, ez a kis angyal az én leányom... Történjék bármi, nem engedem ki a karjaimból... Isten a tanum, hogy ő az én gyermekem, az én elrabolt, az én feltalált gyermekem...

Bátori Ferencz odasietett a bíróhoz és sugva mondta neki:

— Megőrült a szerencsétlen!

— Vagy tettei magát — válaszolt a bíró. Felfüggesztem a tárgyalást, más intézkedésre, megfigyelésre lesz szükség.

Azután ugyan nehezen ment, míg a bíró megnyugtatta Bárdi Benőt, szive óhaja szerint beszélt vele.

— Jól van hát állítását bizonyítani kell. Azt kívánja, hogy elhivassam a feleségét. Megteszem. De addig beláthatja, hogy

a gyermeknek Bátori ur mellett kell maradnia

Csak így egyezett bele Bárdi, hogy a kis Ibolykát elvezesse.

— Bizom önben bíró ur, szólt megnyugodva Bárdi Benő — értesitse drágám ömet, meg fog győződni, hogy az igazság az én részemem van.

(Folyt. köv.)

M. Á. vasutak menetrendje 1900. május hó 1-től.

Debreczenből indul:		ó.	p.	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16	
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9	01	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	36	
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27	
P.-Ladány—Nagyvárad felé	d. u.	3	37	
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12	—	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7	10	
Szatmár—M.-Sziget felé	d. n.	3	56	
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7	58	
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2	56	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	17	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6	46	
Csak Szatmárig	reg.	5	22	
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8	22	
Miskolcz—Kassa felé	este	6	58	
Szerencs—S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	01	
	m. áll. v.-tól.	reg.	5	28
	vásártérről	reg.	5	51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól.	d. u.	4	06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u.	4	15
	m. áll. v.-tól.	d. e.	11	20
	vásártérről	d. e.	11	29
Füzes-Abony felé m. áll. v.-tól.	reg.	4	42	
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5	—	
Ohat-Kócs—Polgár felé m. áll. v.-tól.	d. u.	4	16	
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről.	d. u.	4	27	
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8	35	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	21	

Budapestre érkeznek:		ó.	p.
A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8	10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5	45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9	40

Budapestről—Debreczenbe indul:		ó.	p.
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6	50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9	15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1	55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v. (P.-Ladányig gy.-v. átszállással)	este	9	15

Debreczenbe érkeznek:		ó.	p.
Budapest felől gy.-v.	d. e.	11	44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3	36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6	26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	33
Budapest felől	reg.	7	40
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5	14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	51
" " " " gy.-v.	d. u.	12	16
" " " " " " " "	d. u.	3	55

Debreczenbe érkeznek:		ó.	p.
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12
Csak Szatmárról (gyorsv.)	este	6	45
" " " " " " " "	"	8	46
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8	07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12	07
Kassa—Miskolcz felől	este	7	53
" " " " " " " "	reg.	8	09
" " " " " " " "	reg.	8	17
B.-Sz.-Mihály—	este	6	32
H.-Böszörm. felől	este	6	41
" " " " " " " "	d. u.	3	22
" " " " " " " "	d. u.	3	30
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	5	27
" " " " " " " "	d. u.	5	36
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérről	reg.	7	50
" " " " " " " "	reg.	8	—
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7	18
" " " " " " " "	d. u.	3	13

MULATTATÓ.

Kész segíteni.

Egy lelkész házába éj idején rabló hatol be. Egyszerre felébred a lelkész. A rabló kést ránt és ráíval:

— Ha megmozdul meghal. A pénzt keresem.

— Várjon egy perczre, míg felkelek és gyufát gyujtok. Magam is szeretnék pénzt találni.

Gyakorlati terv.

Nagyszerű tervem van a posta számára.

— Halljuk!

— Minden levélszekrényre egy hőmérőt alkalmaznék. Természetesen mindenki megállna, hogy azt megnézzé.

— És hol a gyakorlati érték?

— A hőmérő mellett felirat volna: „Nincs a zsebében levél, a mit a felesége adott át feladás véget?”

Gyors számoló.

Kereskedő: Ugy van uram, minden ily lámpa legkevesebb ötven százalék petróleumot takarít meg száz évben.

Farmer: Adjon nekem kettőt. Miért ne takarítanak meg száz százalékot.

Szabászati- és nőiruhavarró tanintézet.

Van szerencsém az érdeklődő hölgyközönségnek tudomására hozni, hogy a francia és angol módszer szerinti

szabászati- és nőiruhavarró tanintézetemben

f. évi július hó 1-én új tanfolyamot nyitok, ahol személyes vezetésem alatt kizárólag intelligens hölgyek a mintarajzolás és varrásban alapos kiképzést nyernek.

Teljes tisztelettel:

Weisz Berta,

Piacz-u. 70. sz. Dr. Fráter ház.

BALDÓC-FÜRDŐ

Szepesmegye. Földbérli: Herczeg Ede.

Szepesmegye legszebb vidékén fekszik és legolcsóbb fürdő.

Kitűnő fenyves levegő, elsőrendű gyógyfürdő:

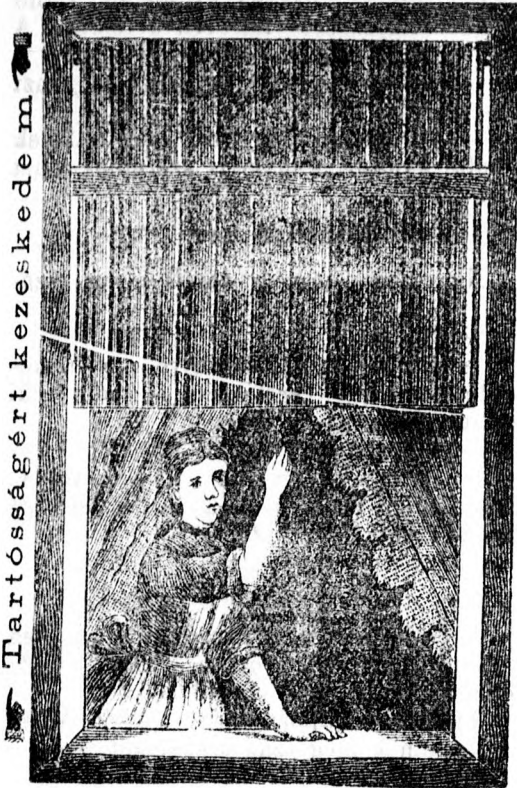
gyomor-, bél-, máj-, epe-, vese és kösvénybajoknak.

Szobák szépen butorozva, havonként 15 forint, hetenként 4 forint, naponként 60 krajczár. Teljes ellátás naponként 1 frt. 20 kr.

Egyéb díjak nincsenek.

CSONKA DÁNIEL

önmüködő ablak görfüggöny felszerelő
Debreczen, Kossuth-utca 25.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti!

Czélszerűsége, olcsósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmúlhatatlan. A rudak önmozgása által az eddig előfordul, kellemetlenségek, mint egyoldalú felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése, vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva.

A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül fel, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös. Az amerikai redőnyrud bármily ablaknál alkalmazható, a rud be- vagy kiakasztása felette egyszerű és egy percnyi idő alatt eszközölhető.

Teljes tisztelettel:

CSONKA DÁNIEL.

HIRDTÉSEK

jutányos áron
felvételnek a kiadóhivatalban, főtér Biedermann-p.

Melyik a legjobb szépitő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J.

a Kigyóhoz czimzett gyógyszerárában
Debreczenben.

Vas- és ércz-öntvények nyers előállítása
és kimunkálása.

Saját gyártmányu tökéletes
KÜTSZIVATTYUK
70 koronától feljebb, helyben
díjtalan felállítással.

KERTI-FECSKENDŐK

és olcsó kényelmes

ÜLŐPADOK.

Debreczeni vasöntöde és Géplakatoság

KITÜNŐ SZERKEZETŰ
borsajtók, szállózuzógépek és szemelőrosták.

Egyedüli raktár a telepen, viszonteladók, utazóügynökök nincsenek!
Közbenjárók nem díjaztatnak. Mindenkienek egyformán szabott árak!

Gazdasági- és ipari gépek szakszerű
jutányos javítása.

Kazán- és műkovács munkák,
Kert- és sirtárcok készítése.

KURIÁN GYULA órás.

Debreczen, Piacz-utca 42. sz.

Ajánlja dusan felszerelt óra raktárát, u. m.: arany, ezüst, tula, aczél, férfi és női zsebórákat, valamint fali inga, ébresztő és salon órákat.

Secessiós órák, u. m.: Longines, Schaffhause, Badolett, Pateck és Glashütte szerkezetű tiz évi jótállás.

Zsebórák 2 frt 30 krtól feljebb
Inga órák 5 frttől feljebb
Ébresztő órák 1 frt 70 krtól feljebb
Vasutas órák 4 frt 50 krtól feljebb

Női arany órák 10 frttől feljebb
Férfi arany órák 20 frttől feljebb
Ezüst láncok 1 frttől feljebb
Ezüst nyaklánc szívvél 1 frttől feljebb

Schveiczi óraüveg-gyár főraktára.

Óra javítások saját személyem által olcsóbban, mint bárhol. Egy évi jótállással.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vasutas órák nagy raktára.

